

ONDERWERP Terugkoppeling consultatie-opmerkingen 'Prekwalificatieproces voor FCR, aFRR, mFRRsa en mFRRda - Document ter consultatie'

1. Voorwoord

Op 14 september 2018 heeft TenneT het document 'Prekwalificatieproces voor FCR, aFRR, mFRRsa en mFRRda – Document ter consultatie' (versie 0.1) ter consultatie gepubliceerd op haar website. Naar aanleiding van deze consultatie zijn verschillende reacties ontvangen. TenneT heeft de reacties beschouwd t.b.v. de opzet van versie 1.0 van het document 'Prekwalificatieproces voor FCR, aFRR, mFRRsa, mFRRda en ROD'. De opmerkingen uit de consultatie en bijbehorend besluit van TenneT zijn hieronder weergegeven. De opmerkingen zijn waar nodig herschreven t.b.v. anonimisering, vertaling en verduidelijking.

Eventuele vragen of opmerkingen mogen worden gericht aan: BSP@tennet.eu.

2. Definities en afkortingen

Aanvrager	Leverancier of potentiële leverancier van balanceringsdiensten die een prekwalificatieproces heeft aangevraagd.
aFRR	Automatische Frequentieherstelreserves (automatic Frequency Restoration Reserve)
BSP	Balancing Service Provider
BRP	Balanceringsverantwoordelijke (Balance Responsible Party)
DSB	Distributiesysteembeheerder (Distribution System Operator (DSO))
EBGL	VERORDENING (EU) 2017/2195 VAN DE COMMISSIE van 23 november 2017 tot vaststelling van richtsnoeren voor elektriciteitsbalancerings [1]
FCR	Frequentiebegrenzingsreserves (Frequency Containment Reserve)
FRR	Frequentieherstelreserves (Frequency Restoration Reserve)

FVR	Frequentie Vermogens Regeling (Load Frequency Control (LFC))
ISP	Onbalans-verrekeningsperiode. Toelichting: In het verleden werd ISP ook Programma Tijdseenheid (PTE) genoemd. De ISP is vastgesteld op 15 minuten.
mFRRda	manueel Frequentieherstelreserves direct activated (manual Frequency Restoration Reserve, direct activated)
mFRRsa	manueel Frequentieherstelreserves scheduled activated (manual Frequency Restoration Reserve, schedule activated)
PAT	Productie Acceptatie Test
Prekwalificatie	<i>"Proces ter verificatie van een reserveleverende eenheid of een reserveleverende groep, waarbij de eisen door de TSB zijn vastgesteld"</i> [[2], artikel 3.146]
Prekwalificatie-status	Zijnde geprekwalificeerd/de status, verkregen door het succesvol doorlopen van de prekwalificatie ofwel het prekwalificatieproces.
PQ	Zie: "Prekwalificatie"
RLE	Reserve Leverende Eenheid (Reserve Providing Unit (RPU))
RLG	Reserve Leverende Groep (Reserve Providing Group (RPG))
ROD	Reservevermogen Overige Doeleinden
SO-GL	VERORDENING (EU) 2017/1485 VAN DE COMMISSIE van 2 augustus 2017 tot vaststelling van richtsnoeren betreffende het beheer van elektriciteitstransmissiesystemen [2]
TI	Technische Installatie
TSB	Transmissiesysteembeheerder (Transmission System Operator (TSO))
TSP	Transport Service Provider

3. Terugkoppeling

Paragraaf document versie 1.0	Paragraaf document versie 0.1	Opmerking / vraag	Antwoord TenneT
1	1	Vanuit de markt zou meer transparantie over de activatierichtlijnen van mFRR wenselijk zijn.	Deze vraag heeft geen betrekking op het prekwalficatieproces.
1	1	Is het mogelijk de begrippen reservevermogen en noodvermogen te verduidelijken?	Deze begrippen zijn toegelicht in het voorwoord. In de bibliografie van het document zijn bronnen genoemd die verdere toelichting geven.
4.1	4.1	Is het reeds hebben van een prekwalficatie-status voor FCR geen uitzonderingsgrond of valt het hebben van de prekwalficatie-status voor FCR onder het hebben van een contract in de betreffende periode?	Het hebben van een prekwalficatie-status is reden voor uitzondering (voor de betreffende TI's) mits de prekwalficatie van de betreffende TI's in de afgelopen 5 jaar (na 14 maart 2014) is goedgekeurd. De tekst in het document is hierop aangepast.
5	5.1.1.14	Voor mFRRda dient bij iedere update van het portfolio een prekwalficatie doorlopen te worden. Aangezien een portfolio uit veel Technische Installaties kan bestaan heeft dit een serieuze impact. Waarom is een prekwalficatie nodig voor iedere update, welke data is nodig en hoe gebruikt TenneT dit om te zien of een portfolio voldoet aan de eisen? Het lijkt eerlijk om een testactivatie als in 5.1.14.4 te eisen die gecombineerd met regelmatige activatie voldoende bewijs zou moeten leveren.	De observatie dat bij iedere portfoliowijziging van mFRRda een prekwalficatieproces doorlopen moet worden is correct. Hier dient echter onderscheid te worden gemaakt tussen het doorlopen van een prekwalficatieproces en een prekwalficatie-test. Voor het toevoegen of verwijderen van TI's aan een bestaand mFRRda portfolio is geen prekwalficatie-test nodig. Het prekwalficatieproces dient wel doorlopen te worden, wat voor mFRRda bestaat uit het indienen van een aanvraagformulier en akkoord van TenneT. Het indienen van het aanvraagformulier geeft ook de mogelijkheid tot aangeven aan de DSB's dat TI's geprekwalificeerd zijn. Dit laat onverlet dat een BSP binnen een geprekwalificeerd portfolio kan variëren met welke TI's geleverd wordt.

Paragraaf document versie 1.0	Paragraaf document versie 0.1	Opmerking / vraag	Antwoord TenneT
5.1	5.1.1.2	Het document schrijft dat een nieuwe test nodig is bij iedere update van het portfolio. Hoe is een update gedefinieerd?	Onderscheid moet worden gemaakt tussen het prekwalificatieproces en het uitvoeren van een prekwalificatietest. Een verdere toelichting is gegeven welke portfoliowijzigingen leiden tot een nieuw prekwalificatieproces en welke portfoliowijzigingen leiden tot ook een nieuwe prekwalificatietest.
5.1.1	5.1.2	In hoeverre wijkt "5.1.2 TenneT informeren" af van het gestelde in "5.1.1.3 Wijzigingen in de ten behoeve van prekwalificatie verstrekte informatie"?	TenneT informeren volgt op een wijziging in de ten behoeve van de prekwalificatie verstrekte informatie.
5.1.10	5.1.19	In "5.1.19 Test geslaagd/documentatie akkoord?" wordt gesteld dat de prekwalificatietest op het moment van beoordeling niet eerder dan 5 maanden voor de beoordeling plaats mag hebben gevonden. Deze eis lijkt niet helemaal in balans met het tijdspad dat TenneT voor zichzelf schetst voor de beoordeling van een dergelijke prekwalificatietest.	De bevinding dat de stelling dat de prekwalificatietest niet eerder van 5 maanden voor de beoordeling mag hebben plaatsgevonden niet in lijn is met de overige tijdspaden is correct. Dit is aangepast naar drie maanden.
5.1.11	5	Het volledig opnieuw starten van het prekwalificatieproces wanneer een prekwalificatietest niet geslaagd is zorgt mogelijk voor veel vertragingen terwijl het kan volstaan om enkel een gefaalde test te herhalen.	Tekst aangepast dat deeltests herhaald kunnen worden na goedkeuring van TenneT.
5.1.2	5.1	De zinnen "Portfoliowijziging met nieuwe installaties zullen leiden tot een nieuwe prekwalificatie" en "Indien een portfoliowijziging van toepassing is, hoeft geen prekwalificatietest te worden uitgevoerd" lijken in tegenspraak met elkaar te zijn.	Het document is aangepast om duidelijker verschil aan te geven tussen prekwalificatieproces en prekwalificatietest.

Paragraaf document versie 1.0	Paragraaf document versie 0.1	Opmerking / vraag	Antwoord TenneT
5.1.2	5.1.5	Wanneer vervalt de prekwificatie-status indien een BSP besluit niet opnieuw te prekwificeren?	Indien een nieuwe prekwificatie nodig is, kan de BSP besluiten niet opnieuw te prekwificeren. In dat geval vervalt de prekwificatie-status na maximaal 6 maanden na de beoordeling van TenneT of eerder wanneer de bestaande prekwificatie eerder vervalt op grond van de geldigheid van 5 jaar. Wanneer een prekwificatie door TenneT als onvoldoende wordt beoordeeld vervalt de prekwificatie-status per direct.
5.1.2.2	Algemeen	Welke diensten vereisen een prekwificatie op portfolio basis en welke op TI basis?	Bij FCR worden RLE/RLG's geprekwalificeerd, bij aFRR, mFRRsa en mFRRda wordt het portfolio van een BSP geprekwalificeerd. Desalniettemin dient het PQ-proces ook doorlopen te worden bij bepaalde portfoliowijzigingen FRR zoals geduid in het document.
5.1.2.2	5.1.1.2	Welke portfoliowijzigingen leiden tot een nieuwe prekwificatie?	Dit is verder uitgewerkt in het document.
5.1.2.2	5.1.1.2	In paragraaf 5.1.1.2 staat dat bij portfoliowijzigingen zullen leiden tot een nieuwe prekwificatie. Daarnaast staat in paragraaf 5.3.1 van het 'Handboek FCR voor BSPs' dat in geval van typegoedkeuring geen nieuwe prekwificatietest hoeft te worden ondergaan. Hoe verhouden deze zaken zich tot elkaar?	Onderscheid moet worden gemaakt tussen het prekwificatieproces en het uitvoeren van een prekwificatietest. In geval van typegoedkeuring FCR is wel een prekwificatieproces nodig maar geen prekwificatietest.
5.1.2.2	5.1.1.2	Wijzigingen in een portfolio kunnen leiden tot een nieuwe prekwificatie. Dit lijkt tot een beperking te gaan leiden voor deelname door aggregators van decentraal vermogen.	Wanneer een portfolio gewijzigd wordt, dient dit inderdaad doorgegeven te worden. Afhankelijk van de wijziging en het product dient het prekwificatieproces (en eventueel een prekwificatietest) doorlopen te worden. Echter, wanneer een portfolio eenmaal geprekwalificeerd is, mag de samenstelling voor levering wel veranderen.
5.1.2.2	5.1.6	Hoe is voor typegoedkeuring: 'aantoonbaar hetzelfde regelgedrag' gedefinieerd?	Het is aan de aanvrager om TenneT ervan te overtuigen dat sprake is van 'aantoonbaar hetzelfde regelgedrag'.

Paragraaf document versie 1.0	Paragraaf document versie 0.1	Opmerking / vraag	Antwoord TenneT
5.1.2.3	5.1.1.3	Bij welke wijzigingen dient een nieuw prekwificatieproces doorlopen te worden?	Afhankelijk van de doorgegeven wijziging, en dan met name de (te verwachte) consequentie(s), beoordeelt TenneT per geval of het doorlopen van het prekwificatieproces noodzakelijk is.
5.1.2.3	5.1.1.3	Betreft "5.1.1.3 Wijzigingen in de ten behoeve van prekwificatie verstrekte informatie" enkel een wijziging in de invloedssfeer van de BSP, of betreft dit tevens gewijzigde prekwificatie-eisen?	Dit betreft enkel wijzigingen in de invloedssfeer van de BSP. Gewijzigde prekwificatie-eisen zijn beschreven in het onderdeel 'Verlopen geldigheid prekwificatie-status'.
5.1.2.3	5.1.1.3	Welke wijzigingen leiden tot een nieuwe prekwificatie? In hoeverre wordt transparantie vereist omtrent regelalgoritmen voor het beoordelen of een nieuwe prekwificatie nodig is?	Afhankelijk van de doorgegeven wijziging, en dan met name de (te verwachte) consequentie(s), beoordeelt TenneT per geval of het doorlopen van het prekwificatieproces (met of zonder test) noodzakelijk is.
5.1.2.4	5.1.1.4	In "5.1.1.4 Verlopen geldigheid prekwificatie-status" wordt gesteld dat TenneT ten minste iedere vijf jaar beoordeelt of de prekwificatie-status nog geldig is. Belangrijk bij deze boordeling is dat er niet onnodig gevraagd zal worden voor nieuwe prekwificatietesten, aangezien deze enerzijds veel moeite kosten, maar ook beperkingen op leveren in de levering van het eigenlijke product. Daarom zouden wij willen stellen dat eenheden en/of portfolio's die het product al leveren conform de eisen van TenneT, geen nieuwe prekwificatietest nodig hebben voor de verlenging van de prekwificatie-status.	TenneT acht het wenselijk dat BSP's na 5 jaar opnieuw het prekwificatieproces doorlopen. Dit geeft TenneT de mogelijkheid opnieuw zeker te stellen dat aan alle voorwaarden is voldaan.

Paragraaf document versie 1.0	Paragraaf document versie 0.1	Opmerking / vraag	Antwoord TenneT
5.1.2.4	5.1.4	Welke termijn voorafgaand aan het verlopen van een prekwificatie-status hanteert TenneT voor het informeren van de BSP?	In geval van verandering van technische of beschikbaarheidsvereisten heeft de BSP maximaal 6 maanden (of korter indien de geldigheidstermijn (o.b.v. 5 jaar) in deze periode van 6 maanden verloopt) om een nieuwe prekwificatie succesvol voltooid te hebben. In geval van het verlopen van de termijn van 5 jaren volgt geen melding van TenneT en is de BSP zelf verantwoordelijk voor het tijdig opnieuw starten van een nieuwe prekwificatie.
5.1.2.4	7.2	Als TenneT gerechtigd is om een nieuwe prekwificatie uit te laten voeren bij het wijzigen van de eisen die gesteld worden, zou dit ook in de algemene procesbeschrijving als trigger van het proces terug moeten komen.	Dit valt onder het paragraaf 5.1.2.4 'Verlopen geldigheid prekwificatie-status', onderdeel b.
5.1.2.5	Algemeen	Is een prekwificatie-status van een TI overdraagbaar van de ene BSP naar een andere BSP?	Er is een nieuwe paragraaf toegevoegd in het document met mogelijkheden en voorwaarden van het overdragen van een gehele RLE/RLG.
5.1.3.1	5.1.6.1	Niet alleen bij kleinverbruik aansluitingen, maar ook daar waar sprake is van natuurlijke rechtspersonen is de privacy wetgeving van toepassing.	Dit is correct, de in dit document gekozen term voor aansluitingen waarbij privacywetgeving een rol speelt is "Kleinverbruikersaansluiting".
5.1.4	5.1.9	De DSB zal aan moeten geven hoe lang de prekwificatie niet mogelijk is in haar net en welke acties ondernomen zullen worden om dit op te lossen.	Het document beschrijft nu dat indien de prekwificatietest niet kan plaatsvinden op het voorgestelde moment, in overleg een alternatief moment bepaald dient te worden. Daarnaast wordt de BSP inhoudelijk geïnformeerd over eventuele bezwaren.
5.1.4	5.1.10	Aan wie dient een DSB een verstoring te melden voorafgaand aan de prekwificatie?	Aan de BSP met kopie aan TenneT
5.1.4	5.1.9	De DSB heeft in het huidige voorstel grote vrijheden voor het wel of niet akkoord gaan.	De benodigde goedkeuring van DSB's is veranderd in of DSB's geen bewaar hebben tegen het testmoment.

Paragraaf document versie 1.0	Paragraaf document versie 0.1	Opmerking / vraag	Antwoord TenneT
5.1.4	5.1.9	Voorstel om op te nemen dat de DSB enkel niet akkoord kan gaan onder vooraf bepaalde voorwaarden en omstandigheden.	Het document beschrijft nu dat indien de prekwalificatietest niet kan plaatsvinden op het voorgestelde moment, in overleg een alternatief moment bepaald dient te worden. Criteria van de DSB kunnen vooraf duidelijk worden gemaakt, en de BSP wordt inhoudelijk geïnformeerd over eventuele bezwaren.
5.1.4	5.1.9	Er dient voorkomen te worden dat een prekwalificatie proces (oneindig) vertraagd wordt doordat er bijvoorbeeld telkens één van de betrokken DSB's niet akkoord gaat.	Het document beschrijft nu dat wanneer de DSB geen reactie stuurt binnen de daarvoor gestelde termijn dit wordt gezien als geen bezwaar.
5.1.4	5.1.9	Wat is de noodzaak van DSB's vragen om goedkeuring in het proces? Is dat nu reeds nodig of in de toekomst?	De goedkeuring van de DSB's is veranderd in of de DSB's geen bezwaar hebben tegen het testmoment. De afstemming met DSB's komt voort uit SO-GL artikel 182 en wordt toegepast.
5.1.4	5.1.10	Wat is de grondslag voor een DSB om bezwaar te hebben tegen de prekwalificatie?	Spanningsproblemen in het net of geplande werkzaamheden op de betreffende locatie van een TI kunnen grondslag zijn voor bezwaar tegen het testmoment vanuit de DSB.
5.1.4	5.1.10	Hoe werkt de DSO goedkeuring in geval van een groot aantal aansluitingen in een asset-groep? Hoe wordt dit ondersteund door automatisering?	Aangezien dit het expertisegebied is van de DSB's is het niet aan TenneT hierop antwoord te geven.
5.1.4	5.1.9	Wat is de noodzaak van DSB's vragen om goedkeuring in het proces?	De goedkeuring van de DSB's is veranderd in of de DSB's geen bezwaar hebben tegen het testmoment. De afstemming met DSB's komt voort uit SO-GL artikel 182 en wordt toegepast.
5.1.4	5.1.9	Wachten op goedkeuring van de DSB zou het proces aanzienlijk vertragen.	Het document beschrijft nu dat wanneer de DSB geen reactie stuurt binnen de daarvoor gestelde termijn dit wordt gezien als geen bezwaar.

Paragraaf document versie 1.0	Paragraaf document versie 0.1	Opmerking / vraag	Antwoord TenneT
5.1.4	5.1.9	Wat zijn de criteria voor DSB's om levering van reserves werkzaam vermogen in distributienetten uit te sluiten of daarvoor limieten vast te stellen?	Het document beschrijft nu dat indien de prekwalificatietest niet kan plaatsvinden op het voorgestelde moment, in overleg een alternatief moment bepaald dient te worden. Daarnaast wordt de BSP inhoudelijk geïnformeerd over eventuele bezwaren. Het document noemt spanningsproblemen of geplande werkzaamheden als mogelijke redenen.
5.1.4	5.1.11	Wat zijn de criteria voor DSB's om levering van reserves werkzaam vermogen in distributienetten uit te sluiten of daarvoor limieten vast te stellen?	Het document beschrijft nu dat indien de prekwalificatietest niet kan plaatsvinden op het voorgestelde moment, in overleg een alternatief moment bepaald dient te worden. Daarnaast wordt de BSP inhoudelijk geïnformeerd over eventuele bezwaren. Het document noemt spanningsproblemen of geplande werkzaamheden als mogelijke redenen.
5.1.4	5.1.9	Pleit voor uniforme behandeling van TI's op DSB netten en TI's aangesloten op TSB netten. Pleit voor automatische goedkeuring van DSB's tenzij er sprake is van vooraf bekende randvoorwaarden.	Het document beschrijft nu dat indien de prekwalificatietest niet kan plaatsvinden op het voorgestelde moment, in overleg een alternatief moment bepaald dient te worden. Daarnaast wordt de BSP inhoudelijk geïnformeerd over eventuele bezwaren. Het document noemt spanningsproblemen of geplande werkzaamheden als mogelijke redenen. We merken hierbij op dat hetzelfde geldt op het EHS-net waarbij TenneT de netbeheerder is en deze afweging moet maken.
5.1.4	5.1.9	Welke stappen neemt TenneT om marktbarrières te voorkomen voor leveranciers van systeemdiensten uit assets aangesloten op het distributienetwerk? Wordt er reeds gesproken met DSO's over dit proces?	De goedkeuring van de DSB's is veranderd in of de DSB's geen bezwaar hebben tegen het testmoment. De afstemming met DSB's komt voort uit SO-GL artikel 182 en wordt toegepast. TenneT heeft gesproken met enkele DSB's ten behoeve van de inrichting van dit proces.
5.1.4	5.1.9	Hoe om te gaan met bestaande afspraken van TenneT met BSP's in distributienetten? Hoe krijgen de DSB's overzicht?	Met de DSB's is afgestemd dat er in oktober 2019 een synchronisatieslag komt.

Paragraaf document versie 1.0	Paragraaf document versie 0.1	Opmerking / vraag	Antwoord TenneT
5.1.4	5.1.9	Wat is de rol van de DSB na prekwificatie? Heeft de DSB de mogelijkheid om ook na een succesvolle prekwificatie te bepalen of bepaalde aansluitingen niet mee mogen doen in het leveren van systeemdiensten?	Dit valt onder SO-GL art. 182.5 en valt in die zin buiten de scope van de beschrijving van het prekwificatieproces. Tussen TSB en DSB's is echter afgestemd dat in geval van gepland onderhoud de DSB de mogelijkheid heeft limieten op te leggen aan TI's voor de levering van reserves werkzaam vermogen.
5.1.4	5.1.9	Waarom heeft de DSO een rol in het prekwificatieproces?	De goedkeuring van de DSB's is veranderd in of de DSB's geen bezwaar hebben tegen het testmoment. De afstemming met DSB's komt voort uit SO-GL artikel 182 en wordt toegepast. TenneT heeft gesproken met enkele DSB's ten behoeve van de inrichting van dit proces.
5.1.5	5.1.1.2	Welke portfoliowijzigingen leiden tot een nieuwe prekwificatie?	Dit is verder uitgewerkt in het document.
5.1.6	5.1.8	Indien een test niet succesvol is, kan er dan meteen een nieuwe test worden gepland, of is in dat geval de regel dat dit niet eerder dan 3 weken na de aanvraag kan gebeuren (5.1.8a) wederom van toepassing?	De goedkeuring van de DSB's is veranderd in of de DSB's geen bezwaar hebben tegen het testmoment. Paragraaf 5.1.10 wordt hiermee herschreven. De termijn voor het aankondigen van een prekwificatietest door de BSP is aangepast naar ten minste 8 werkdagen.
5.1.6	5.1.8	Hoeveel weken voorafgaand aan de prekwificatietest informeert de BSP de TSB over de geplande test? Wanneer informeert de TSB de betreffende DSB's?	Deze periode waarbij de BSP de TSB informeert is aangepast tot ten minste 8 werkdagen voorafgaand aan de prekwificatietest. De TSB informeert de DSB('s) ten minste 1 week voorafgaand aan de prekwificatietest.
5.1.6	5.1.8	Voorstel voor het verkorten van de aankondigingstijd van een prekwificatietest.	De aankondigingstijd voor een prekwificatietest is verkort tot ten minste 8 werkdagen.

Paragraaf document versie 1.0	Paragraaf document versie 0.1	Opmerking / vraag	Antwoord TenneT
5.2	5.2	Bij het beëindigen/intrekken van de prekwificatie-status van een RLE/RLG vanwege non-compliance dient de BSP eerst een redelijke termijn voor herstel gegeven te zijn.	Dit is herschreven tot: 'Wanneer de geprekwalificeerde BSP na voorafgaande ingebrekestelling niet meer voldoet aan de minimumeisen, zal TenneT per direct de prekwificatie-status opschorten. Als nadat de betreffende BSP een redelijke termijn voor herstel is gegeven nog steeds niet voldoet aan de minimumeisen zal TenneT de desbetreffende BSP van haar voornemen de prekwificatie-status te beëindigen/in te trekken - en van de reden daartoe, uiterlijk vijftien (15) dagen vóór de datum waarop de prekwificatie-status zal worden beëindigd - schriftelijk op de hoogte stellen.'
5.3	5.3	Is het mogelijk dat TenneT eerder reageert dan binnen 8 weken? Bijvoorbeeld binnen 3 weken of is het doel van TenneT te reageren binnen 3 weken?	De doorlooptijden bij punten a, d en e in paragraaf 5.3 (versie document maart 2019) betreffen maximale doorlooptijden.
5.3	5.3	Is het mogelijk dat TenneT jaarlijks de gemiddelde responstijd voor een reactie aan de BSP publiceert?	De responstijd hangt niet alleen af van TenneT maar ook van de BSP in geval van vragen. TenneT zal de responstijden niet publiceren.
5.3	5.3	Is het mogelijk de doorlooptijd te verkorten?	De doorlooptijden bij punten a, d en e in paragraaf 5.3 (versie document: maart 2019) betreffen maximale doorlooptijden.
5.3	5.3	Is het mogelijk de doorlooptijd te verkorten? Het is wenselijk om een besluit over de juistheid van en prekwificatietest binnen een maand na indienen te ontvangen.	De doorlooptijden bij punten a, d en e in paragraaf 5.3 (versie document maart 2019) betreffen maximale doorlooptijden.

Paragraaf document versie 1.0	Paragraaf document versie 0.1	Opmerking / vraag	Antwoord TenneT
5.3	5.3	Het prekwificatieproces heeft een lange doorlooptijd en is onvolledig beschreven. Een doorlooptijd tot vijf maanden is onacceptabel. Deel van de vertraging komt voort uit het DSB-akkoord. Een maximale doorlooptijd van zes weken zou realistisch zijn.	<p>De doorlooptijden bij punten a, d en e in paragraaf 5.3 (versie document maart 2019) betreffen maximale doorlooptijden.</p> <p>Het document beschrijft nu dat wanneer de DSB geen reactie stuurt binnen de daarvoor gestelde termijn dit wordt gezien als geen bezwaar.</p> <p>Paragraaf 5.3 is verder uitgewerkt.</p>
6	6	Worden de BRP en/of leverancier geïnformeerd over de prekwificatie dan wel prekwificatietest?	TenneT ziet het als de verantwoordelijkheid van de aansluiting en/of BSP om de BRP en/of leverancier te informeren over een prekwificatietest. Echter, voor de prekwificatie van gecontracteerd aFRR zullen huidige processen worden gebruikt.
6	6	Worden de BRP en/of leverancier geïnformeerd worden over de prekwificatie dan wel prekwificatietest?	TenneT ziet het als de verantwoordelijkheid van de aansluiting en/of BSP om de BRP en/of leverancier te informeren over een prekwificatietest. Echter, voor de prekwificatie van gecontracteerd aFRR zullen huidige processen worden gebruikt.
6	6	Waarom wordt voor het informeren van de BRP verschillend geacteerd tussen prekwificatie en uiteindelijke activatie?	TenneT ziet het als de verantwoordelijkheid van de aansluiting en/of BSP om de BRP en/of leverancier te informeren over een prekwificatietest. Echter, voor de prekwificatie van gecontracteerd aFRR zullen huidige processen worden gebruikt.
Algemeen	Algemeen	Verzoek om reserveleverende groepen open te stellen voor grotere assets.	Deze vraag heeft geen betrekking op het prekwificatieproces.
Algemeen	Algemeen	Voor vrijwillige biedingen aFRR bestaat geen sanctie voor non-performance. Er zou een boete moeten bestaan voor non-performance van vrijwillige biedingen aFRR.	Deze vraag heeft geen betrekking op het prekwificatieproces.

Paragraaf document versie 1.0	Paragraaf document versie 0.1	Opmerking / vraag	Antwoord TenneT
Algemeen	Algemeen	Het moet duidelijk zijn wanneer een BSP de prekwificatie-status verliest in geval van non-performance.	Indien uit registraties blijkt dat de BSP bij herhaling niet conform de eisen levert en pertinent geen verbetering laat zien of wil laten zien, heeft TenneT het recht om de prekwificatie in te trekken.
Algemeen	Algemeen	Hoe kijkt TenneT naar verschillende prekwificatie reglementen in de regio, is harmoniseren met buurlanden een doel? Is regionale prekwificatie mogelijk voor een regionale asset-groep?	TenneT verwacht dat dit onderwerp van discussie is in de projecten MARI, PICASSO en TERRE. De processen zouden mogelijk in de toekomst geharmoniseerd kunnen gaan worden.
Algemeen	Algemeen	Kan er, als teken van bewijs, voor eigenaren van TI's op eenheidsniveau een soort van certificaat komen voor eenheden die geprekwalificeerd zijn?	Certificaten als bewijs van het behalen van een prekwificatie-status worden niet verstrekt. Er komt wel een register van BSP's.
Algemeen	Algemeen	Wat is de grondslag voor een TSB om bezwaar te hebben tegen een aansluiting die wil deelnemen aan een portfolio voor FCR, aFRR of mFRR?	Met betrekking tot de te leveren systeemdienst is dat het niet voldoet aan de productspecificaties. Met betrekking tot netbeheer zijn dat transportproblemen.
Bijlage A	Bijlage A	Administratieve vereenvoudiging van het aanvraagformulier is gewenst.	Het aanvraagformulier is herzien. Het aanvraagformulier is nu een apart document. Bijlage A bevat een toelichting op de in te vullen velden.
Bijlage A	5.1.9	E-mail adres, telefoonnummer en storingsnummer van de BSP moeten ook bekend zijn bij de DSB.	Het aanvraagformulier is herzien.
Bijlage A	5.1.9	Voor de DSB is het relevant om te weten of het een opwekker of verbruiker betreft.	Het aanvraagformulier is herzien.
Bijlage A	Bijlage A	De informatie en het detailniveau zoals gevraagd in het aanvraagformulier vormt een aanzienlijk obstakel.	Het aanvraagformulier is aangepast om informatie te vragen die nodig is voor het prekwificatieproces.
Bijlage A	Bijlage A	Wat wordt precies bedoeld met 'maximaal nominaal vermogen'?	Het aanvraagformulier is herzien. Het aanvraagformulier is nu een apart document. Bijlage A bevat een toelichting op de in te vullen velden.
Bijlage A	Bijlage A	Wat wordt precies bedoeld met 'regelbereik voor' en 'regelbereik na'?	Het aanvraagformulier is herzien. Het aanvraagformulier is nu een apart document. Bijlage A bevat een toelichting op de in te vullen velden.

Paragraaf document versie 1.0	Paragraaf document versie 0.1	Opmerking / vraag	Antwoord TenneT
Bijlage A	Bijlage A	Wat wordt precies bedoeld met 'maximale reservecapaciteit'?	Het aanvraagformulier is herzien. Het aanvraagformulier is nu een apart document. Bijlage A bevat een toelichting op de in te vullen velden.
Bijlage A	Bijlage A	Het lijkt dat er in het prekwificatieproces veel informatie wordt verzameld ... 1. ... die reeds gekend is door de betreffende netbeheerder (TenneT / DSB). 2. ... die niet noodzakelijk is om de theoretische haalbaarheid na te gaan.	Het aanvraagformulier is herzien. Het aanvraagformulier is nu een apart document. Bijlage A bevat een toelichting op de in te vullen velden.
Bijlage A	Bijlage A	De DSB kent reeds het spanningsniveau van een TI. Voorstel om vraag te formuleren of een eenheid op het DSB net is aangesloten.	Het aanvraagformulier is herzien. Het aanvraagformulier is nu een apart document. Bijlage A bevat een toelichting op de in te vullen velden.
Bijlage A	Bijlage A	De DSB kent reeds de aansluitwaarde van een TI.	Het aanvraagformulier is herzien. Het aanvraagformulier is nu een apart document. Bijlage A bevat een toelichting op de in te vullen velden.
Bijlage A	Bijlage A	Waarom wordt de maximale ramping rate gevraagd?	De DSB kan deze waarde gebruiken voor het inschatten of spanningsproblemen kunnen voorkomen. Dit is een optioneel veld geworden. Indien niet gespecificeerd doet de DSB een aanname.
Bijlage A	Bijlage A	Pleit voor administratieve vereenvoudiging bij het aanvraagformulier en verzoek om gegevens te vragen die eenduidig zijn en waarvoor de BSP de beste contactpersoon is.	Het aanvraagformulier is herzien. Het aanvraagformulier is nu een apart document. Bijlage A bevat een toelichting op de in te vullen velden.
Bijlage C	5.1.14.2	In "5.1.14.2 aFRR" wordt gesteld dat er een rapport wordt opgesteld in een met TenneT afgestemde opbouw. Is het in dat licht niet praktischer dat TenneT een standaard rapport opstelt en verspreidt dat hiervoor gebruikt moet worden.	Op dit moment is er slechts een standaardrapport voor de prekwificatie van FCR. TenneT zal beschouwen of het mogelijk en waardevol is ook een standaardrapport voor de prekwificatie van aFRR op te stellen.
Bijlage C, D, F	5.1.14	Hoe lang moeten testgegevens worden opgeslagen?	Tekst is aangepast naar: "gedurende 5 jaar, of tot er opnieuw geprekwificeerd is"

Paragraaf document versie 1.0	Paragraaf document versie 0.1	Opmerking / vraag	Antwoord TenneT
Bijlage D	5.1.14	Een week lang elke PTE biedingen doen met een installatie zonder dat deze een capaciteitsvergoeding krijgt is economisch niet te verantwoorden en is een grote barrière om flexibiliteit te (her)prekwalificeren.	Deze testprocedure is slechts van toepassing voor gecontracteerd aFRR. Doel van deze beproeving is ook de beschikbaarheid toetsen. De test is om aan te tonen dat een BSP gedurende contactperiode biedingen kan doen. Deze testprocedure blijft ongewijzigd.
Bijlage D	5.1.14	De testprocedure is complex. Er zijn minimaal 10 verschillende activaties vereist en tal van bijkomende vereisten: 2x overdag, 2x 's nachts, 2x opwaarts, 2x neerwaarts.	Deze testprocedure is slechts van toepassing voor gecontracteerd aFRR. Doel van deze beproeving is ook de beschikbaarheid toetsen. De test is om aan te tonen dat een BSP gedurende contactperiode biedingen kan doen. Deze testprocedure blijft ongewijzigd.
Bijlage D	5.1.14	Pleit voor een eenmalige technische test om te verifiëren of aan de aFRR vereisten kan worden voldaan. Eventuele beschikbaarheidsvereisten zouden niet geëvalueerd moeten worden aan de hand van een test, maar eerder in de praktijk door het opleggen van bijvoorbeeld een aangepaste boete of uitsluiting bij slechte performance in de praktijk. Indien TenneT oordeelt dat een prekwificatie binnen de marktcontext moet gebeuren, stellen we voor om bijvoorbeeld met de installatie minimaal "X" aantal keer afgeroepen te worden tijdens de eerste week waarin een contract gegund is, zodat dit economisch verantwoord kan worden.	De beschikbaarheidsvereisten worden getest voor gecontracteerd aFRR. De test is om aan te tonen dat een BSP gedurende contactperiode biedingen kan doen. Deze testprocedure blijft ongewijzigd.
Bijlage F	5.1.14	Het is niet duidelijk of de activatietest wordt getriggerd door TenneT via de mFRR-interface of door de aanvrager zelf.	Hier wordt bedoeld, door de aanvrager zelf. Zin toegevoegd: "De activatie wordt hierbij door de aanvrager zelf uitgevoerd."
Bijlage F	5.1.14.4	Voorstel om mFRRda testdata op te slaan in 5min resolutie i.p.v. 4sec resolutie.	De tekst is aangepast naar een resolutie van 5 minuten voor mFRRda.
Bijlage F	5.1.14.4	Voorstel om mFRRda testdata op te slaan in 30 seconden resolutie i.p.v. 4sec resolutie.	De tekst is aangepast naar een resolutie van 5 minuten voor mFRRda.

Paragraaf document versie 1.0	Paragraaf document versie 0.1	Opmerking / vraag	Antwoord TenneT
Bijlage F	5.1.14.4	Voor mFRRda wordt gesproken over een setpoint en een test met een resolutie van 4 seconden.	De tekst is aangepast naar een resolutie van 5 minuten voor mFRRda.

4. Disclaimer

Aansprakelijkheid en auteursrecht TenneT

Dit document wordt u aangeboden door TenneT TSO B.V. ("TenneT"). De inhoud ervan – alle teksten en beelden – is beschermd op grond van de auteurswet. Van de inhoud van dit document mag niets worden gekopieerd, tenzij daartoe expliciet door TenneT mogelijkheden worden geboden en aan de inhoud mag niets worden veranderd. TenneT zet zich in voor een juiste en actuele informatieverstrekking, maar geeft ter zake geen garanties voor juistheid, nauwkeurigheid en volledigheid.

TenneT aanvaardt geen aansprakelijkheid voor (vermeende) schade, voortvloeiend uit dit document, noch voor de gevolgen van activiteiten die worden ondernomen op basis van gegevens en informatie in dit document.

Aan dit document kunnen geen rechten worden ontleend.